

Memòria anual 2017

1. Presentació

1.1 Dades de l'entitat

CEHDA és una associació no governamental fundada el 2007 i amb número 35390 del Registre d'Associacions de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques.

Nom: Associació per al Desenvolupament Cultural, Ambiental i Humà

Número de Donants periòdics: 23

Número de Socis Actius: 10

Personal contractat a Catalunya: 2

Personal contractat a Ghana: 4

Lloc d'Actuació: Nord de Ghana i Catalunya.

Finançament: Subvencions públiques, fons de finançament privat i recursos propis.

1.1 Junta Directiva

Els membres de la Junta Directiva, renovada l'any 2015 són:

Presidenta: Naima Salrà Camps

Secretari: Richard Badu Agyemang

Tresorera: Maria Casanovas Llançà

Vocal: Ana Elia Ramon Hidalgo

Vocal: Rashid Abubakar Iddrisu

Vocal: Marta Gallego Garcés

2. Objectius

L'objectiu general de l'entitat és crear espais d'apropament i coneixement entre persones catalanes i africanes a través de la realització de projectes de desenvolupament local, projectes culturals, activitats de voluntariat a Ghana i a través de l'acollida, acompanyament, la inserció laboral i la dinamització del col·lectiu africà en situació vulnerable a Catalunya, així com la realització d'activitats de sensibilització.

Aquest objectiu es concreta en els següents punts:

2.1 A Catalunya:

- Crear espais d'acollida, coneixement mutu i convivència.
- Realitzar activitats d'acompanyament i acollida per a persones immigrades africanes en situació vulnerable. Es disposa, entre altres recursos, d'un pis d'acollida amb cinc places).
- Realitzar activitats de formació per a persones africanes en l'àmbit de l'agricultura ecològica, acompanyant-los en la recerca de sortides en el món rural.
- Realitzar activitats de sensibilització.

2.2 A Ghana:

- Potenciar les possibilitats de les comunitats rurals i urbanes de Ghana per desenvolupar un model de vida d'acord amb el medi i, per tant, ambiental i socialment sostenible.
- Potenciar el desenvolupament humà de les comunitats rurals més empobrides, facilitant-los l'accés a la cobertura de les necessitats bàsiques.

3. Activitats i serveis

3.1 Activitats a Catalunya

3.1.1 Activitats d'acollida i inclusió social a Catalunya

Al llarg de l'any 2017 s'han desenvolupat 4 projectes dins l'àrea d'acollida i inclusió social. Les accions realitzades han abastat des d'activitats de primera acollida, provisió d'habitatge i satisfacció d'altres necessitats bàsiques, passant per la formació tècnica i instrumental, fins al perfeccionament formatiu en l'àmbit agroecològic; totes elles adreçades a persones immigrades, principalment d'origen africà.

Cal destacar el fet que els beneficiaris dels projectes es trobaven en diferents fases del seu procés d'inclusió social:

Fase 1. Primera acollida a Barcelona i Badalona (Projecte de LA MÀ)

Fase 2. Habitatge i formació laboral a Barcelona, Badalona i Sant Vicenç dels Horts (Projectes LA GARROFA i PLANTEM LA LLAVOR)

Fase 3. Viver d'emprenedoria a Maçanet de la Selva (Projecte DE PEUS A TERRA)

Els projectes han inclòs accions d'acolliment material, d'orientació social, acompanyament emocional, coneixement de l'entorn i formació lingüística. També han contemplat aspectes fonamentals per a l'èxit dels projectes migratoris dels beneficiaris, com ara l'ajut en la regularització de la seva situació jurídica o la capacitat tècnica dels beneficiaris en fase 3 per tal d'agilitzar la seva inserció laboral.

Enguany hem mantingut els objectius i l'abast dels projectes d'aquesta àrea, ampliant-ne el nombre de beneficiaris i els espais on s'han fet activitats. La casa d'acollida de La Garrofa ha acollit fins a 9 persones diferents durant l'any 2017, i ha significat un recurs vital per a persones que es trobaven sense sostre.

El curs d'horticultura ecològica ha representat la principal activitat formativa, la de més durada; a més, s'han realitzat tallers de coneixement de l'entorn (àmbits de salut, dret d'estrangeria i laboral) i un taller setmanal de conversa en català per a principiants.

També s'ha participat a activitats comunitàries, per tal de fer difusió del projecte (Fira de Sant

Roc i Festa del Badiu, entre altres) i s'han organitzat sortides amb voluntariat local per tal de fer conèixer espais emblemàtics de l'entorn metropolità als beneficiaris i contribuir a reforçar la seva xarxa social de referència.

A la finca de Maçanet de la Selva hem mantingut l'activitat de producció hortícola que està permetent costejar la regularització de persones que ja es troben a la fase final (3) del programa.

En termes absoluts, hi han participat quaranta-un beneficiaris únics, onze dels quals han participat a més d'una activitat i la resta en un sola activitat.

Pel que fa a la fase d'habitatge, prenent com a punt d'ancoratge un espai d'acollida residencial, en el qual hi han viscut fins a 5 usuaris diferents, s'han abordat problemàtiques associades al desarrelament provocat pel seu procés migratori, les barreres de comunicació i relació amb la societat receptora, les mancances materials, la prevenció de conductes de risc, així com el treball per reforçar el principi de realitat i l'empoderament personal.

3.1.2 Resultats obtinguts per projectes:

LLAR D'ACOLLIDA LA GARROFA

Número de beneficiaris: 9

L'espai residencial ha significat un recurs vital per iniciar el procés d'inclusió social dels beneficiaris, tenint en compte que aquestes persones, en el moment de la seva entrada al recurs, vivien al carrer en unes condicions de precarietat extrema o s'estaven a un alberg temporal sense perspectives d'acollida posterior.

A continuació passem a detallar l'impacte de l'acció en els diferents àmbits de treball.

Àmbit psicològic: Una vegada cada dues setmanes, s'ha mantingut un seguiment personalitzat amb cada usuari, fet que ha permès fer un acompanyament del dol migratori, així com permetre oferir un espai d'escolta activa. Un aspecte cabdal del nostre treball ha estat oferir eines per millorar l'autopercepció de les pròpies capacitats, que en alguns casos s'havia vist danyada per una etapa excessivament prolongada sense referents ni horitzons vitals.

Àmbit educatiu: El seguiment personalitzat realitzat als usuaris, juntament amb les trobades

periòdiques per organitzar les tasques als recursos residencials, han permès que aquests milloressin els seus hàbits de convivència i les habilitats socials bàsiques (compliment d'acords, puntualitat, etc.)

Àmbit comunicatiu: Els usuaris han participat han accedit a diferents espais per tal de millorar les seves competències en llengua catalana i castellana, millorant el seu nivell de comprensió d'ambdues llengües. A Sant Vicenç dels Horts s'han fet derivacions al centre Bayt Al Thaqafa i al CNL.

Àmbit relacional: Les activitats de coneixement de l'entorn i sensibilització han permès vehicular la participació dels usuaris a escala comunitària, tot millorant el seu grau d'identificació amb les comunitats locals i la seva xarxa social gràcies a la intervenció de joves voluntaris.

Àmbit de gestió emocional i convivència grupal: Les eines facilitades a les reunions periòdiques amb tots els usuaris dels recursos residencials han generat canvis en la capacitat dels usuaris per resoldre situacions de conflicte.

PROJECTES DE LA MÀ / PLANTEM LA LLAVOR / DE PEUS A TERRA

Núm.de beneficiaris: 32

Al llarg de l'any 2017 els projectes DE LA MÀ, PLANTEM LA LLAVOR i DE PEUS A TERRA s'han desenvolupat mitjançant diverses activitats de primera acollida, d'acompanyament i capacitat instrumental, tècnica i de competències adreçades a persones immigrades en situació vulnerable.

L'objectiu general dels projectes esmentats ha estat promoure la inserció sociolaboral de persones nouvingudes en situació d'exclusió social, tot oferint un període d'acompanyament i formació que els permeti reajustar el seu projecte migratori per adaptar-lo a les possibilitats reals que els ofereix el context i, més concretament, a les del sector de l'agricultura ecològica.

3.1.2 Activitats realitzades

A continuació, detallem les activitats realitzades relacionades amb cadascun.

Informació i orientació sobre la societat d'acollida

Durant la primavera de 2017 s'han realitzat tutories de seguiment a les persones beneficiàries del projecte oferint-los informació sobre l'entorn on viuen (accés als serveis sanitaris, recursos socioculturals propers, etc).

Tallers sobre salut i sistema sanitari català

Al juliol de 2017 s'han ofert quatre tallers sobre aspectes relacionats amb la salut personal i l'accés al sistema sanitari. Un any més, cal destacar l'excel·lent acollida d'aquesta proposta entre els participants, els quals s'han mostrat molt interessats a eixamplar els seus coneixements sobre aspectes clau de salut sexual, alimentària, emocional, etc.

Cal destacar que al primer taller realitzat, el que versava sobre els hàbits saludables, s'hi han afegit usuaris de Can Banús, i hem arribat a un total de dotze participants. A la resta de tallers (prevenció de malalties de transmissió sexual, prevenció de la tuberculosi i autoestima, assertivitat i comunicació no violenta) hi ha hagut una mitja de 7 participants.

Il·lustració 1 Taller sobre hàbits de vida saludable. Can Bofí Vell. Juliol 2017

Més concretament, aquests han sigut els temes tractats:

- El primer taller ha versat de la millora d'hàbits alimentaris i vida sana. S'ha donat informació sobre la piràmide alimentària, els productes que poden resultar potencialment perjudicials si se n'abusa.
- El segon taller ha tractat la prevenció de malalties de transmissió sexual. S'han enumerat les diferents malalties d'aquest tipus així com els mètodes més eficaços de prevenció. També s'han desfet alguns mites, oferint informació detallada dels casos que poden ser susceptibles de contagi i els que no ho són de cap manera.
- El tercer taller ha tractat sobre la prevenció de la tuberculosi ha estat realitzat per un professional de l'Agència de Salut Pública.
- Finalment, el quart i darrer taller l'ha realitzat una professional de l'associació CEPS Salut (igual que els dos primers) i s'hi han abordat aspectes relacionats amb la salut emocional (autoestima, assertivitat, comunicació no violenta, etc.)

Il·lustració 2 Taller d'informació sobre la prevenció de la tuberculosi a Can Bofí Vell. Juliol 2017

Taller d'assessorament jurídic en matèria d'estrangeria

Hem organitzat un taller informatiu en matèria d'estrangeria, en col·laboració amb el Punt d'Informació al Nouvingut, adreçat als usuaris del projecte, així com a persones que assisteixen regularment al curs de llengua organitzat per l'entitat Ponts per la Pau. L'activitat s'ha realitzat a Can Cabanyes.

En total hi han assistit vint-i-quatre persones, que han realitzat nombroses preguntes relacionades amb l'accés a l'arrelament social i a la nacionalitat. Un dels aspectes més positius del taller ha estat constatar, en finalitzar la sessió mitjançant un qüestionari, que la gran majoria d'assistents havien adquirit els coneixements bàsics sobre la qüestió que ens havíem proposat en iniciar la sessió.

Un altre aspectes que cal subratllar és que s'ha aprofitat la sessió per difondre entre els assistents la possibilitat d'ampliar l'assessorament al Punt d'Informació al Nouvingut.

Il·lustració 3 Taller sobre dret d'estrangeria a Can Cabanyes. Novembre 2017

Sessions específiques sobre el projecte migratori dels usuaris en el marc de les entrevistes de seguiment

Durant les entrevistes de seguiment dels usuaris s'han tractat qüestions relacionades amb el seu projecte migratori, plantejant la necessitat de reformular-lo per adaptar les expectatives inicials a les possibilitats reals que ofereix l'entorn.

Curs d'introducció a l'horticultura ecològica a Sant Jeroni de la Murtra i pràctiques a empreses del sector.

Vuit persones han participat al curs d'horticultura ecològica (70 hores) entre els mesos de febrer i abril de 2017. L'activitat, cada dilluns i dimecres al matí, s'ha desenvolupat a Sant Jeroni de la Murtra i ha estat impartida per la Cooperativa Conreu Sereny. Cinc participants també han realitzat practiques de 80 hores a les empreses hortícoles següents: Hort d'en Pau (Alella), Elm Pou Lluch (Mataró), Ple de Verd (Teià), Hort Gira-sol (Parets del Vallès). En un dels casos les pràctiques s'han realitzat a Badalona, concretament a la Cooperativa Conreu Sereny.

En finalitzar el curs, dos alumnes han pogut continuar la formació al Viver d'Agricultura Ecològica que CEHDA té a Maçanet de la Selva (Ca l'Esporga), i a hores d'ara estan pendents de poder regularitzar la seva situació jurídica.

Il·lustració 4 Curs d'horticultura a Sant Jeroni de la Murtra. Febrer 2017

Tallers de coneixement de l'entorn laboral

Durant el mes de novembre de 2017 s'han realitzat dos tallers sobre entorn laboral en què s'ha abordat la tipologia dels contractes laborals, el contingut de les nòmines i la legislació laboral bàsica.

En el transcurs dels tallers, els participants han realitzat nombroses preguntes relacionades amb la legislació laboral. La majoria desconeixien el marc legal que regeix les relacions laborals, ja que aquesta qüestió sovint no es considera prioritària en l'àmbit de l'acollida a persones nouvingudes. Això no obstant, creiem que és interessant seguir reforçant el coneixement en aquest terreny, ja que és una manera que aquestes persones prenguin consciència dels seus drets i deures.

Il·lustració 5 Taller sobre el marc laboral. Novembre 2017

Taller setmanal d'introducció al català

Des del mes de març hem organitzat un espai setmanal d'aprenentatge i conversa en català destinat a persones amb un nivell inicial de la llengua. Aquesta activitat ha resultat molt positiva tant per millorar les seves competències, especialment de comprensió i expressió verbal bàsica, així com per crear vincles de suport entre aquestes persones i el voluntariat de CEHDA.

Il·lustració 6 Taller de català a la Casa de la Solidaritat. Octubre 2017

Sortides de coneixement de l'entorn

Entre l'abril i el novembre s'han realitzat 5 sortides de coneixement de l'entorn a llocs significatius de l'entorn metropolità gràcies a l'acompanyament del voluntariat de CEHDA.

Il·lustració 7 Sortida de coneixement de l'entorn al Parc Güell de Barcelona. Juny 2017

3.1.3 Resultats obtinguts per objectiu

- Objectiu específic 1. La gran majoria de beneficiaris han assolit un coneixement satisfactori dels recursos socials i institucionals per millorar la seva situació personal. D'acord amb els qüestionaris subministrats en finalitzar els tallers de salut, estrangeria i laborals, podem considerar que entre el 80 i el 90 % dels participants han adquirit els coneixements bàsics per poder prendre decisions informades en els àmbits respectius.
- Objectiu específic 2. El 90 % d'usuaris que han participat a més d'una acció de l'itinerari formatiu han acceptat i s'han adaptat a la situació viscuda. Per exemple, en molts casos han pres consciència de la importància de la formació com a fórmula per accedir a recursos socials i laborals.
- Objectiu específic 3. El 83 % d'usuaris que han participat a més d'una acció formativa per millorar la seva ocupabilitat (curs d'horticultura, pràctiques a empreses, tallers laborals), com a mínim n'han acabat dues amb èxit.
- Objectiu específic 4. Un 37 % dels usuaris en fase 2 (formativa) han millorat la seva situació sociolaboral arran del curs, accedint al viver de Maçanet, que els permetrà a curt termini, aprofundir en la formació tècnica i les competències transversals per a l'ocupació i, més endavant, resoldre la seva situació d'irregularitat administrativa i així accedir més fàcilment al mercat laboral.
- Objectiu específic 5. El 50 % dels usuaris que han finalitzat la seva estada a Maçanet durant el 2017 han assolit una inserció laboral directa en una empresa agrícola. L'altre 50 % ho han fet en empreses d'altres sectors.
- Objectiu específic 6. Enguany, el 20 % dels usuaris que han passat pel projecte de Maçanet han aconseguit regularitzar la seva situació. La resta estan a l'espera de poder-ho fer, ja que s'hi han incorporat més tard.

Il·lustració 8 Tasques hortícoles a Ca l'Esporga (Maçanet de la Selva). Desembre 2017

3.1.4. Millores assolides pels usuaris del projecte

-SALUT FÍSICA I MENTAL

Els usuaris que han estat acollits a La Garrofa, tenint en compte que majoritàriament venien d'una situació de carrer, han pogut millorar notablement la seva salut física, tot cobrint les seves necessitats primàries i de sostre. En alguns casos, s'han fet acompanyament mèdics a usuaris que ho necessitaven però que encara no disposaven de tarja sanitària.

Per la seva banda, els beneficiaris que han participat als tallers de salut, han accedit a informació especialitzada en l'àmbit de la salut per part d'agents comunitaris de salut, fet que progressivament ha de tenir efectes directes sobre la percepció dels riscos sanitaris i la prevenció de malalties infecto-contagioses, així com una incidència directa en els hàbits de vida dels beneficiaris.

A més, els qui han participat en accions formatives relacionades amb l'horticultura han exercit una activitat física saludable durant la formació, les pràctiques a empresa i l'estada al Viver de Maçanet.

-APRENTATGE I COMPETÈNCIES

Els usuaris que han participat a la formació en horticultura ecològica han actualitzat els seus coneixements tècnics, posant èmfasi en la metodologia agroecològica. D'altra banda, han millorat les competències instrumentals (llengua) i transversals (treball en equip, comunicació interpersonal, responsabilitat, iniciativa, flexibilitat, organització de tasques)

-Els beneficiaris del projecte, en alguns casos, han aturat la desactivació de competències fruit d'un període llarg d'inactivitat. En altres casos, eren persones que ja venien d'una dinàmica activa (realització d'altres cursos...)

-Han assolit un coneixement més gran de l'entorn on viuen, i especialment, dels drets/deures en matèria laboral i d'estrangeria.

-Han conegut de primera mà el funcionament d'empreses del sector agrícola i d'aspectes bàsics del mercat laboral, incrementant així la seva ocupabilitat.

-Han actualitzat el seu potencial en l'àmbit agrícola, incorporant noves tècniques i perspectives que tant poden ser útils al nostre país com poden ser transferides al seu país d'origen amb èxit en cas de retorn, a llarg termini.

-CIUTADANIA

-Han assolit un coneixement més gran de l'entorn on viuen, i especialment, dels drets/deures en matèria laboral i d'estrangeria.

-Els beneficiaris han conegut el marc que regula els drets i deures en l'àmbit laboral, i d'aquesta manera han tingut més coneixement de com els afecta.

-Els beneficiaris de fase 3 han pogut accedir a un permís de residència i treball gràcies a les gestions realitzades des del projecte.

3.2.5 Activitats de sensibilització.

Gener 2017

-Participació a la Mostra d'Hivern de Sant Vicenç dels Horts.

Febrer 2017

-Xerrada a l'Escola La Marinada (El Masnou) sobre el trajecte migratori de les persones que procedeixen de l'Àfrica Subsahariana.

Maig 2017

Participació a la XXXV Fira d'Artesania i Mostra d'entitats i serveis de Badalona.

Participació a la Festa del Badiu de Badalona.

Setembre 2017

Participació a la Quinzena Solidària de Sant Vicenç dels Horts

3.2 Activitats a Ghana

Des de CEHDA aquest any s'han gestionat els següents projectes:

- La finalització de la latrina compostera per la les noves instal·lacions de CEHDA a Sawla
- L'inici de la construcció del mur de pedra que limita les instal·lacions de CEHDA, tant el camp com el Children's Project.
- L'inici de la construcció de una cuina i menjador de CEHDA
- Les activitats extraescolars del Children's project
- El manteniment dels arbres plantats al terreny
- Supervisar i recolzar l'estada de voluntaris de SETEM

3.2.1 Latrina compostera

La latrina consisteix en 3 vàters per nois i tres per noies. Tot i que queda pintar les parets i finalitzar algunes detalls aquest any ja s'ha posat en funcionament per a l'ús dels nois i noies del Children's Project. En els propers mesos es pintarà i es finalitzaran els últims detalls.

Il·lustració 9 Les latrines casi acabades

3.2.2 Mur de pedra, cuina i menjador

A finals d'any es van començar les obres per delimitar el terreny de CEHDA a Sawla i construir una cuina i un menjador. D'aquesta manera els àpats diaris dels joves del projecte Children es cuinaran allà mateix. A més a més es cuinarà per a vendre a vianants i els diners de la venda es faran servir per al manteniment dels projecte de CEHDA a Sawla.

Il·lustració 10 Construcció del mur de pedra per delimitar la finca de CEHDA

Il·lustració 11 Construcció del menjador de CEHDA a Sawla

El Mr Issaka Mohammed, coordinador de CEHDA a Sawla juntament amb la Hawawu i el Asamoah han supervisat les obres i aportat consells per al disseny i l'execució.

Il·lustració 12 Construcció del mur de pedra

3.2.3 Activitats extraescolars del Children's project

Durant aquest any i continuant amb el protocol de l'any passat el coordinador del projecte a Sawla ha facilitat les següents tasques:

- Disseny i desenvolupament del currículum pedagògic de les activitats extraescolars

Il·lustració 14 La mestra ensenyant a l'aire lliure

Il·lustració 13 Els nens i nens a la sortida de les classes extraescolars

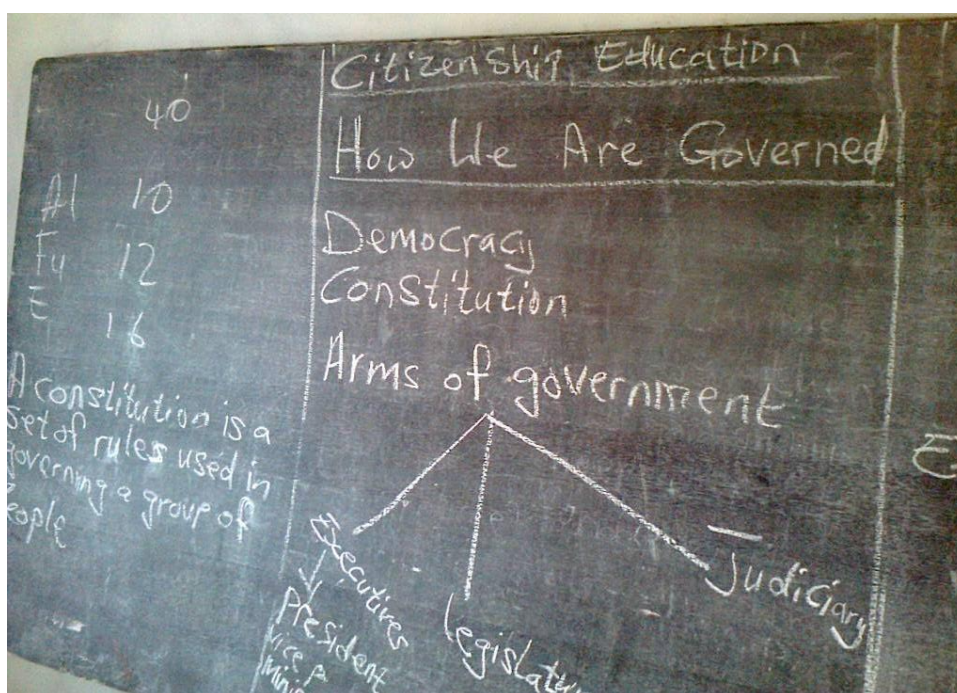
Il·lustració 15 Nois del Children's project jugant al awale

Il·lustració 16 Jocs sota l'arbre abans d'entrar a la classe

Il·lustració 17 Reforç escolar al Children's project

Il·lustració 18 Aprenent sobre governança al Children's project

Il·lustració 19 Decidint a què juguem avui

- Supervisió i suport al professorat contractat
- Incentivació a les famílies que no estaven portant els infants a l'escola per tal que reprenguin la rutina i el compromís amb CEHDA.
- Compra de material pedagògic: llibretes, bolígrafs, etc.

Il·lustració 20 Guixos i llibretes

- Compra de nou material per la confecció de nous uniformes.

Il·lustració 21 Els nois i noies del Childrens project amb els uniformes

La Monica i el Hamza, els dos participants del projecte que ja han passat a l'escola secundària segueixen amb els seus estudis gràcies al recolzament de CEHDA que cobreix el 50% de les matricules trimestrals.

3.2.4 Camp

Després de plantar desenes de planters de anacards i moringa l'any passat, aquest any les tasques al camp han consistit en el manteniment dels planters, la gestió de les males herbes i la sega per ajudar el creixement dels arbres.

3.2.5 Benvinguda i recolzament voluntaris SETEM

Il·lustració 22 Voluntaris de SETEM coneixent als joves de Sawla i voluntaris de CEHDA

El dia 10 d'agost un grup de voluntaris de SETEM va visitar el nostre projecte durant 8 dies. Durant l'estada van fer classes de geografia i jocs lúdics. A més van ajudar a la plantació d'arbres en el terreny de CEHDA i al manteniment dels que ja s'havien plantat. Prèviament a la visita, els voluntaris van tenir una formació i sessió de reflexió i preparació a Barcelona per a ajustar expectatives i parlar sobre protocols.

Il·lustració 23 L'equip de Setem treballant al camp

Il·lustració 24 Voluntaris de SETEM amb els nois i noies del Children's project

4. Balanç econòmic

Ingressos	64177,54 €
Despeses	59860,06 €
Resultat	4317,48 €
Percentatge d'ingressos obtinguts amb finançament propi (socis i vendes)	32%
Percentatge d'ingressos obtinguts amb finançament privat (Fundacions i Obres Socials)	42%
Percentatge d'ingressos obtinguts amb finançament públic	26%

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials
i Famílies
**Secretaria d'Igualtat, Migracions
i Ciutadania**